

νούνται έπειτα στην άρχή σά ν' άπλώνονται πολύ άκανόνιστα· όσα όμως ξεκινούν από τό ραχόσκονο πηγαινούν πολύ πιο κανονικά. Γιατί ανάμεσα από κάθε δύο σφοντύλια βγαίνει ζερβόδεξα κι' από ένα νέβρο περνώντας μικρά χάσματα έπίτηδες άφισμένα, μέ τρόπο πού, σάν κοιτάξεις ραχόσκονο μέ μέρη νέβρων ακόμα άπάνου του, σου φαίνεται κάπως σά διπλό χτένι μέ δοντοσειρά ζερβόδεξα. Τά νέβρα π' άρχινούν έτσι από τό ραχόσκονο λέγονται Ραχικά Νέβρα· και μόλις βγούν από τό σφοντυλικό άβλάκι, κλαδώνουν κι' έτσι ξεπλώνονται σ'όλο πές τό κορμί. Ό,τι κομμάτι πετσι ή σάρκα ζετάσεις, όπου θές του κορμιού, θά βρείς νέβρα, όπως βρίσκεις κι' αίματόσταμνα. Αν άκολουθήσεις μια γραμμή τά νέβρα, θάν τά δεις πώς σμίγουν και γίνονται άλλα νέβρα μεγαλύτερα, κι' άφτά πάλι πώς σμίγουνε μ' άλλα, ως πού τέλος όλα κατανοούν είτε στό ραχόσκονο, είτε στό μυαλό. Αν πάλι άκολουθήσεις τά ίδια νέβρα τήν αντίθετη γραμμή, θάν τά δεις πού κλαδώνουνε σέ μικρότερα κι' όσο πές μικρότερα, ως πού κατανοούν τόσο μικρούλια πού μέ τό μάτι δέ φαίνονται· κοιτάζοντάς τα όμως μέ μικροσκόπι, θάν τά δεις πώς προχωρούν ακόμα μικραίνοντας πάντα, ως πού κατανοούν οί πιο ψιλές κλωνίτσες πού φαντάζεσαι.

Τά αίματόσταμνα μέ τόν ίδιο τρόπο σμίγουν και γίνονται μεγαλύτερα κι' όλοένα μεγαλύτερα σωληνάκια, πού τέλος κατανοούν όλα, καθώς θά δούμε, στην καρδιά. Κάθε μέρος του κορμιού, έξόνε μερικιά, είναι φορτωμένο νέβρα κι' αίματόσταμνα. Τά νέβρα άρχινούν όλα από τό μυαλό ή τό ραχόσκονο, κι' οί φλέβες δίδε από τήν καρδιά. Έτσι λοιπόν κάθε μέρος του κορμιού λάμπεται από δύο κέντρα, δηλαδή από τήν καρδιά κι' από τό μυαλό ή ραχόσκονο. Όταν προχωρήσουμε λίγο περισσότερο, θά δεις πόσο σημαντικό είναι νά θυμάσαι άφτό τό πράμα.

12. Νά λοιπόν πώς είναι κανωμένο τό κορμί. Πρώτα πρώτα έχουμε τό κεφάλι. Στο κεφάλι έχουμε τήν κέρα, σκεπασμένη μέ πετσι και σάρκα, και μέ μέσα της τό μυαλό. Η κέρα άκουμπά στην κορφή του ραχοκόκκαλου, όπου τό κεφάλι σμίγει τό λαϊμό. Στο άπάνου μέρος του σβέρκου ο λαϊμός χωρίζεται σέ δύο σωληνάκια, τό λαρύγγι και τόν καταπίονα. Άφτά σκεπασμένα μέ πολλά ποντίκια κατεβαίνουν τό σβέρκο μπροστά από τό ραχοκόκκαλο, και σά φτάσουν ως στή γραμμή των ώμων μπαίνουνε στό μεγάλο κούφωμα του κορμιού, και πρώτα πρώτα στό άπάνου του τό μέρος, δηλαδή στό στήθος.

Έδώ τό λαρύγγι τελιώνε στα πλεμόνια. Ο καταπίονας όμως κατεβαίνει, ίσα διαπερνώντας τό στήθος κολλητά μέ τό ραχοκόκκαλο, κι' έπειτα από μια τρύπα του φράχτη μπαίνει στην κοιλιά, όπου φουσκώνει και γίνεται στομάχι. Κατόπι πάλι στενέβει και γίνεται άντερα, κι' άφού ως άντερα κουλουριαστεί έδώ κι' εκεί μέσα στό κούφωμα της κοιλίας, τέλος πιά τήν παραιτή.

Βλέπεις λοιπόν πώς τό θρεφτικό 'Αβλάκι (γιατί έτσι λένε τό μακρύ σωληνάρι τό κανωμένο από καταπίονα, στομάχι, άντερα κτλ.) διαβαίνει ίσα πέρα τό κούφωμα του κορμιού χωρίς ν' άνοίγει μέσα του — έτσι όπως καμίνι λάμπας διαπερνά τή σφαίρα της. Ό,τι κι' ά χύσεις μέσα στό καμίνι δέ θά βγει έξω στή σφαίρα· και τό ίδιο, μπορείς νά χυμίσεις μέ κάτι τή σφαίρα, κι' ως τόσο νά μείνει τό καμίνι όλότελα άδιο. Ά φανταστείς τή λάμπα και' τά δύο γιαλιά — καμίνι και σφαίρα — μαλακά και λυγιστά άντίς σκληρά κι' άλύγιστα, κι' υποθέσεις τό καμίνι μακρύ και κουλουριασμένο μέ τρόπο πές πού νά χυμίζει τό σφαιρικό γιαλί, θά πάρεις άκριτά καλή ιδέα του πώς τό θρεφτικό άβλάκι είναι τοποθετημένο μέσα στό κούφωμα του κορμιού.

Έξόν τό θρεφτικό άβλάκι, έχουμε ακόμα μέσα στό στήθος όχι μοναχά τό λαρύγγι και τά πλεμόνια, παρά ακόμα και τήν καρδιά μέ τά μεγάλα της σωληνάκια, και μέσα στην κοιλιά βρίσκεται τό συκώτι, τά νεφρά, κι' άλλα όργανα.

Από τά δύο άφτά μεγάλα κούφωματα, μαζί μέ ό,τι κλιούνε μέσα τους και μαζί μέ τά από σάρκα και πετσι τυλίγματα πού κάνουν τους τοίχους των κούφωμάτων, γίνεται ο κορμός, και στον κορμό είναι σφηνωμένα τά άρμόδετα σκέλια και βραχιόνια. Άφτά, κούφωματα μεγάλα δέν έχουν, και τό θρεφτικό άβλάκι δέν τ' άγγίζει· πουθενά.

Ακόμα ένα πράμα πρέπει νά παρατηρήστε. Ένα μοναχά θρεφτικό σωληνάρι υπάρχει, καθώς κι' ένα συκώτι και μια καρδιά· όμως έχουμε δύο νεφρά και δύο πλεμόνια, από ένα ζερβόδεξα, πολύ όμια τό ένα μέ τό άλλο. Έχουμε τό ίδιο δύο βραχιόνια και δύο σκέλια, και τά δύο πές άπαράλλαχτα. Έχουμε όμως μοναχά ένα κεφάλι, μέ τό ένα του τό μέρος είναι πές άπαράλλαχτο μέ τό άλλο. Έτσι και τά δύο τά μέρη του ραχοκόκκαλου είναι άπαράλλαχτα, όπως είναι ακόμα και τά δύο μισόσφαιρα του μυαλού και τά δύο μισά του ραχόσκονου.

Δηλαδή, άν κόψεις τό κουνέλι σου στή μέση από τή μύτη ως στην ούρα, θά βρείς πώς — εξαίρωντας τό θρεφτικό άβλάκι, τήν καρδιά, και τό συκώτι — τό ένα του μισό είναι άπάνου κάτου ταίρι του άλλου.

Τέτια είναι ή κατασκευή του κουνελιού, και ως προς τά μέρη πού ζήγησα είναι και τό δικό σου κορμί άπαράλλαχτα κανωμένο τό ίδιο.

(Άκολουθεί)

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ

ΝΕΡΑΝΤΖΟΥΛΑ

Πούναι ή πρώτη σου έμορφάδα,
Τό καμάρι τό πολύ;
Πούναι τάνθια σου κ' ή χάρη,
Νεραντζούλα φουντωτή;

Τό παινέφτηκες μιά μέρα,
Νεραντζούλα, πώς καμιά
Δέν είναι άλλη σάν και σένα
Στολισμένη μωμορφιά.

Τίκουσ' ο σκληρός ο Χάρος
Και σέ ζήλεψε ο φονιάς
Κέγινε βοριάς κι άντάρα
Και σάγκάλιασε μέ μιάς.

ΒΑΡΑΕΝΤΗΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΚΡΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γράμμα πρώτο.

Έγώ στον Κρόνο γειά νάχη. Σου είχα γράψει πιά και προτήτερα, φανερόντάς σου σέ ποιά θέση βρίσκουμαι και πώς από τή φτώχεια κιντυεύω μονάχα εγώ νά μήν έχω μέρος στή γιορτή, πού παραγγειλες, άφού σου πρόστεσα και τούτο — γιατί τό θυμάμαι — ότι είναι πολύ παρλόγο, άλλοι από τους ανθρώπους νά παραπλουτίζουν και νά δικτυεάζουν χωρίς νά δίνουν από όσα έχουν και στους φτωχότερους, κι' άλλοι νά πεθαίνουν από τήν πείνα, και μάλιστα ενώ άρχίζουν τά Κρόνια· μέ άφού δέ μου άπάντησες τότε τίποτα, θάρρεψα πώς πρέπει νά σου ξαναθυμίσω τά ίδια. Γιατί έπρεπε, ω χαριτωμένη Κρόνο, πρώτα νά βγάλεις κατά μέρος αυτή τήν άδικία και νά βάλεις στή μέση για όλους τάχα κι' έπειτα νά διατάξεις νά γιορτάζουμε. Μέ καθώς είμαστε τώρα, είμαστε όπως τό μερμήγκι μπρός στην γραμμήλα, καταπού λέει κ' ή παροιμία. Η καλλίτερα φαντάσου ένα τραγικό θεατρίνο πού τό ένα πόδε του πατάει σ' άψηλό μέρος, όπως είναι τά τραγικά

Dr KARL DIETERICH

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΕΣ

ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ*

Στή Ρουσία ο πρώτος πού στράφηκε μέ συνείδηση έναντίον της εκκλησιαστικής γλώσσας, ήταν ο μεταφραστής Τρεδιακόφσκι ή μετάφραση του «Voyage à l'île d'amour ou la clef daseours» πού είδε τό φώς στα 1730, ήταν τό πρώτο βιβλίο πού γράφηκε στή νεώτερη ρούσικη γλώσσα, έννοείται πολύ άδέξια ακόμα. Ο ποιητής και πνευματικός θεμελιωτής του πανεπιστήμιου της Μόσχας Λαμονόσοφ έξακολούθησε στα μέσα του 18ου αιώνα τό έργο του Τρεδιακόφσκι, πρώτος όμως ο ιστορικός Καράμσιν έγκρέμισε τελειωτικά πρό 100 χρόνων τήν κυριαρχία της εκκλησιαστικής γλώσσας όταν αμέ τον εισιτήριο λόγο του της σλαβονορούσικης Άκαδημίας της άμφισβήτησε τό δικαίωμα νά ύπαγορεύη αυτή τή γλώσσα, τήν περιόρισε στα σύνορα της και άναγνώρισε τή φιλολογία και όχι τήν άκαδημία ως

άνώτερο δικαστήριο για τή γλώσσα». (Α. Βιουεσκ-περ, Ιστορ. της ρούσ. φιολ. σελ. 139).

Ταυτόχρονα σχεδόν άκολούθησε τό άποτίναγμα του εκκλησιαστικού σλαβικού δεσμού στή Σερβία, όπου ο Δ. Όμπράδοβιτς στα 1750 άρχισε τό έλευθερωτικό έργο και ο Στεφάνοβιτς Καράτζιτς, ο φίλος του Ι. Γκρίμ τό άποτελείωσε στην άρχή του 19ου αιώνα· περισσότερο από παντού άλλου βάσταξε ο Βυζαντινισμός στην Ελλάδα· και ο Α. Κοραής πού έζησε πρό 100 χρόνων δέν ήταν έλεύθερος απ' αυτόν· περισσότερο έκαμε ή λαϊκοεθνική αντίδραση στην ποιηση στα μέσα του 19ου αιώνα και στην πεζογραφία μόλις στό τέλος του και ως τά σήμερα δέν ένίκησε όριστικά ακόμα.

Όσο είναι σφιχτοκολλημένο αυτό τό ξένο γλωσσικό δέρμα είναι κολλημένη και ανάγκη και ή ζένη φιλολογική ύψη και άν τό έξωτερικό ήταν εκκλησιαστικό ήταν και τό ύφαδι κλασικιστικό, δηλαδή πάλι σ' εκείνη τήν καθαρά έξωτερική έννοια, όπως οί Βυζαντινοί κοκετάριζαν μέ τήν κλασική αρχαιότητα, ή όπως τό έκανε ή μη άστική φιλολογία τόν 17ο αιώνα στή Γερμανία. Γιατί όπως οί Βυζαντινοί, έτσι και οί σλάβοι δέν είχαν καμιά έξωτερική συνάρεια μέ τήν αρχαιότητα, γιατί ή εκκλησιαστική δεσποτεία και τό άσημαντο καλλιτεχνικό πνεύμα δέν

άφινε νά έρθη καμιά άναγεννητική κίνηση όπως στή Δύση. Ίδίως στή Ρουσία ή δημοκρατική αρχαιότητα ήταν μισητή από π ολιτικούς λόγους. Και ύστερα άκόμ' από τό 1848 έγύρεψε ή κυβέρνηση νά έμποδίσ τή διδασκαλία της αρχαίας ιστορίας μέ τήν περιφήμη δικαιολογία πώς τό θεός μόνο για τιμωρία της ειδωλολατρίας τους έστέρησε τους Έλληνες και τους Ρωμαίους από τ' άγαθά της αυτοκρατορίας (!) Τό ίδιο κρινουν κ' οί Βυζαντινοί υπό εκκλησιαστική έποψη — ως λυσσώδεις έχθροί των Λατίνων — τήν αρχαιότητα και έτσι έξηγείται τό ότι στή Ρουσία ως τήν έποχή του μεγάλου Πέτρου δέν ήξεραν ούτε τό έννομα της αρχαιότητας και τό ότι ή άγία Ρουσία και τώρ' ακόμα είναι ή αντίκλασσικότερη από όλες τις χώρες.

Αν μολαταύτα όλες οί φιλολογίες της ανατολικής Ευρώπης έπέρασαν από τήν ψευτοκλασική περίοδό τους και μάλιστα στις αρχές του 19ου αιώνα, αυτό φυσικά έξηγείται από τή δειλεστική έπίδραση πού έκαμε σ' όλες ο γαλλικός κλασικισμός, πού ο αντίλαλος του, μέ τό καθυστέρημά τους στον πολιτισμό, τους έφθασε 70 χρόνια άργότερα, όταν πλέον ή Ευρώπη είχε ύπερνήσει αυτό τό κλασικό μασκάρεμα. Ο ρούσικος, ο πολωνικός, ο ρουμανικός και νεοελληνικός Παρνασσός έγένισε τότε από κα-

ποδήματα, και τάλλο του ες είναι ζυπόλυτο. Άνί-
σως λοιπόν περπατῆ ὄντας ἔτσι, βλέπεις πῶς είναι
ἀνάγκη αὐτὸς νὰ γίνεται πότε ἀψηλὸς και πότε χα-
μηλός, με ὅποις πόδι θὰ προχωροῦσε· ἔτσι εἶναι και
στὴ ζωὴ μας ἡ ἀνισότης· και οἱ λίγοι ἀφοῦ φο-
ρέσουν ποδήματα ποῦ τᾶδωσαν ἡ τύχη μᾶς περη-
φανεύονται, ἐνῶ οἱ περισσότεροι περπατοῦμε πεζὰ
και χαμηλά, μολοντί θὰ μπορούσαμε, ζέρε το καλά,
νὰ μὴ παρασταίνουμε χειρότερ' ἀπ' αὐτοὺς και νὰ
διασκελίζουμε, ἀνίσως και μᾶς στόλιζε κανένας ὁμοια
με κείνους. Καί ὅμως ἀκούω τοὺς ποιητάδες νὰ λέν
ὅτι τὸν παλιὸ καιρὸ δὲν ἦταν τέτοια τὰ πράματα
γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν κυβερνοῦσε ἀκόμα μονά-
χος σου, παρὰ ἡ γῆς χωρὶς νὰ τὴ σπέρνουν και χω-
ρὶς νὰ τὴν ὀργάνουν τοὺς γεννοῦσε τάγαθά, κ' ἦταν
γιὰ τὸν καθένα δεῖπνο ἔτοιμο ὡς ποῦ νὰ χορτάση,
κ' ἔτρεχαν τὰ ποτάμια ἄλλα κρασί, κ' ἄλλα γάλα
και μερικά και μέλι· και τὸ πιὸ μεγάλο, λένε ὅτι
οἱ ἴδιοι κείνοι ἄνθρωποι ἦταν χρυσάφι, κ' ἡ φτώ-
χεια μῆτε καν τοὺς σίμωνε καθόλου. Μὰ ἐμεῖς οἱ τω-
ρινοὶ μῆτε μολύβι φυσικά μπορούμε νὰ φανοῦμε παρὰ
και κάτι προστυχότερο ἀπ' αὐτό, και ἡ θροφή βρίσκε-
ται γιὰ τοὺς πιὸ πολλοὺς με βόσκανα, κ' ἡ φτώχεια
κ' ἡ στέρηση κ' ἡ δυστυχία και τὸ ἀλλοίμονό μου
και τὸ πῦθε θὰ μωρέσω νὰ ζήσω και τὸ ἀναθεμά
σε τύχη και πολλά τέτοια ὑπάρχουν γιὰ μᾶς τοὺς
φτωχοὺς. Καί λιγώτερο, ζέρε το καλά, θὰ λυπού-
μαστε γι' αὐτά, ἀνίσως και δὲ βλέπαμε νὰ ἔχουν
τόσο μεγάλη εὐτυχία οἱ πλούσιοι, ποῦ ἔν και θη-
σαύρισαν τόσο χρυσάφι και τόσο ἀσήμι κ' ἔχουν τόσα
ροῦχα και δούλους κ' ἀμάξια και σπίτια μεγάλα
και χωράφια κ' ἀπόχτησαν παρὰ πολλά τέτοια ξε-
χωριστά, ὅμως ποτὲ δὲν ἔδωσαν και σ' ἐμᾶς τίποτις
ἀπ' αὐτά, παρὰ μῆτε νὰ κοιτᾶζον τὸ λαὸ κατα-
δέχονται.

Αὐτὰ μᾶς φουρκίζουν πρὸ πάντων, ὦ Κρόνο, και
θαρροῦμε ἀνυπόφερτο τὸ πρᾶμα, ὁ πλούσιος ξαπλω-
μένος σὲ πορφύρες νὰ χαίρεται τὸς ἀγαθὰ ρεθγούμε-
νος και νὰ καλοτυχιζέται ἀπὸ τοὺς συντρόφους του
γιορτάζοντας πάντα, κ' ἐγὼ κ' οἱ ὅμοιοι μου νὰ
ὄνειρευόμαστε πῦθε θὰ μᾶς ἔρθουν τέσσερις πεντάρες
γιὰ νὰ μωρέσουμε νὰ κσιμηθούμε ἀφοῦ γιομίσουμε
τὴν παραδαρμένη μας ψωμί ἢ πληγοῦρι, προσπαθί-
ζοντας με κάρδαμο ἢ με βορβόρος ἢ με κρομμύδια.
Ἡ λοιπόν, ὦ Κρόνο, νὰ τᾶλλάξης αὐτὰ και νὰ τὰ
τροποποιήσης γιὰ νὰ ζούμε με τὸν ἴδιο τρόπο, ἢ στὰ
τελευταία νὰ προστάξης ἐκείνους τοὺς πλούσιους νὰ

μὴν ἀπολαβαίνουν μονάχοι τοὺς τάγαθά, παρὰ ἀπὸ
τόσα καντάρια χρυσαφιοῦ νὰ χαρίσουν και σ' ἐμᾶς·
τουλάχιστο μιὰ ὀκκ' κ' ἀπὸ τὰ ροῦχα τοὺς τὰ
σαρακαφαγωμένα καν, πρᾶμα ποῦ δὲ θὰ τοὺς λυ-
ποῦσε· αὐτὰ ποῦ χωρὶς ἄλλο θὰ χαλάσουν και θὰ
λυώσουν ἀπὸ τὸν καιρὸ νὰ μᾶς τὰ δώσουνε γιὰ νὰ
τὰ φορέσουμε καλλίτερα, παρὰ νὰ σαπίσουν ἀπὸ τὴν
πολλὴ μούχλα μέσα στὰ ἐριμάκια και τὰ μπαούλα.
Κι' ἀκόμα καθένας τοὺς νὰ δῖνη δεῖπνο, ἀφοῦ κα-
λέση πότε τέσσερις και πότε πέντε φτωχοὺς· μὰ νὰ
μὴν κἀνη δεῖπνο ὅπως τώρα, παρὰ δημοκρατικώ-
τερα, γιὰ νὰ ἔχουν ὅλοι τὸ ἴδιο μερτικό· και νὰ μὴ
τὴν τυλόνει αὐτὸς ἀπὸ φαγιά και νὰ προσμῆνη ὀρθὸς
ὁ δούλος, ἴσαμε ποῦ νὰ βαρεθῆ τρώγοντας, κ' ὅταν
ἔρθη σ' ἐμᾶς ἐνῶ ἀκόμα ἔτοιμαζόμαστε νὰ κάνουμε
ἀρχή, νὰ μᾶς προσπερνᾶ, ἀφοῦ μᾶς δείξη μονάχα
τὴ χύτρα ἢ ὅσο ἀπόμεινε ἀπὸ τὴν πῆττα· μῆτε ἄμα
φέρουν μέσα τὸν ψιτὸ χοῖρο νὰ βάζη αὐτὸς, ποῦ τὸ
μοιράζει, στὸν ἀφέντη ὀλάκερο τὸ μισὸ κομμάτι μαζὶ
με τὸ κεφάλι και στοὺς ἄλλους νὰ παρουσιάξη τὰ
κόκκαλα σκεπασμένα· και νὰ εἰπῆ προτίτερα στοὺς
κεραστήδες νὰ μὴ περιμένουν ἴσαμε ποῦ νὰ ζήτηση
ἑπτὰ φορὲς κανένας ἀπὸ μᾶς γιὰ νὰ πιῆ, παρὰ ἀφοῦ
προστάξη μιὰ φορὰ, ἀμέσως νὰ τοῦ χύνουν κρασί
και νὰ τοῦ δίνουν, ἀφοῦ τὸ γιομίσουμε, μεγάλο ποτήρι
καθὼς στὸν ἀφέντη· μὰ και τὸ κρασί νὰ εἶναι ἕνα
και τὸ ἴδιο γιὰ ὅλους τοὺς χαροκόπους. Γιατί ποῦ
εἶναι γραμμένος ὁ νόμος αὐτός· ἐκεῖνος νὰ μεθᾶη με
μοσκάτο κ' ἐμένα νὰ φουσκόνῃ ἡ κοιλιά μου ἀπὸ τὸ
μούστο ;

Ἄν τὰ διορθώσης αὐτὰ και τοὺς ἀλλάξης τὴν
τάξη, ὦ Κρόνο, θὰ κάμης νὰ εἶναι ἡ ζωὴ ζωὴ κ' ἡ
γιορτὴ γιορτὴ, ἄλλιως ἐκεῖνοι ἄς γιορτάζουν, μὰ κ'
ἐμεῖς θὰ γονατίσουμε στοὺς βωμοὺς παρακαλῶντας,
ἄμα ἔρθουνε γιὰ τὸ φαί, ἀφοῦ λουστοῦν, τὸ παιδί νὰ
τοὺς σπᾶση τὸ κροντήρι, ἀναποδογυρίσαντας το, κ' ὁ
μάγκερας νὰ τοὺς τσικνίσῃ τὴ σάλτσα και κάνοντας
λάθος νὰ τοὺς ρίξῃ τὸ ἀγοτάραχο στὴ φακὴ· κ'
ἡ σκύλα ἀφοῦ μπῆ μέσα κρυφὰ νὰ φάῃ ὅλο τὸ λου-
κάνικο, ἔχοντας ἄλλοῦ τὸ νοῦ τοὺς οἱ μαγέροι, και
τὴ μισὴ πῆττα· κ' ὁ χοῖρος και τὸ λάφι και τὸ
γουρουνόπουλο ἐκεῖ ποῦ θὰ φαίνονται νὰ κάνουν τὸ
ἴδιο ποῦ λέει ὁ Ὅμηρος γιὰ τὰ βόδια τοῦ Ἡλίου·
ἢ καλλίτερα νὰ μὴ σέρονονται μόνο παρὰ νὰ πη-
δήσουν και νὰ φύγουν [κατὰ τὸ βουνὸ μαζὶ με τίς
σοῦδλες· κ' οἱ ὄρνιθες οἱ παχίεις, ἔν κ' εἶναι πιὰ
χωρὶς φτερά κ' ἔτοιμασμένες, νὰ πετάξουν κ' αὐτές

και νὰ φύγουν, γιὰ νὰ μὴ τίς ὀγλεντίσουν καθόλου.
Και πρὸ πάντων αὐτὸ ποῦ θὰ τοὺς λυπήσῃ περισσό-
τερο : τὸ χρυσάφι νὰ τὸ ξεχώσουν ἀπὸ τὸ θησαυ-
ροφυλάκιο κάτι μερμήγκια σὰν τὰ Ἰντιάνικα κ' ἔν
νὰ τὸ φέρουν τὴ νύχτα ὄξω στὸ κοινό· και τὰ ροῦ-
χὰ τοὺς ἀπὸ τὴν ἀμέλεια τῶν οἰκονόμων νὰ τὰ κα-
τατριπήσουνε σὰν κόσκια τάγαπημένα ποτήρια,
ποῦ νὰ μὴν παραλλάξουν καθόλου ἀπὸ ψαράδικο δί-
χτι, και τὰ κοπέλια τοὺς τὰ ὄμορφα και μακρο-
μάλλικα, ποῦ τὰ λένε Ἰάκινθους ἢ Ἀχιλλέδες ἢ
Νάρκισσους, τὴν ὥρα ποῦ τοὺς προσφέρουν τὸ ποτή-
ρι νὰ γίνουνε παραφλά, σιγοπέφτοντας τὰ μαλλιά τοὺς,
και νὰ βγάλουνε μοῦσι μυτερό, ὅπως εἶναι στὶς κω-
μωδίες κείνοι ποῦ ἔχουνε γένεια σὰν σφήνες, και νὰ
εἶναι τὸ μέρος τοῦ κεφαλιοῦ τοὺς κοντὰ στὰ μηλίγ-
για μαλλιαρὰ ποῦ νὰ τρυπᾶ πολὺ και τὸ ἀνάμεσα
γιαλιστερό και γυμνὸ. Αὐτὰ και ἢ περισσότερ' ἀπὸ
τοῦτα θὰ παρακαλέσουμε, ἀνίσως δὲ θέλουν, ἀφοῦ
διώξουν αὐτὸν τὸν μεγάλον ἐγωισμό τοὺς, νὰ εἶναι
πλούσιοι γιὰ ὅλους και νὰ δώσουν και σ' ἐμᾶς ἄρ-
κετά.

Μετάφρασμα ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

Ὁ Καλογιάννος.

Βασιλεὺς τῶν πουλιῶν εἶναι ὁ καλογιάννος· γιατί
μιὰ φορὰ ἐζητοῦσαν τὰ πουλιὰ βασιλεῖς και ὁ Θεὸς
τοὺς εἶπε νὰ γίνῃ κείνος, ποῦ θὰ πετάξῃ ψηλότερα.
Τὰ πουλιὰ δὲν ἤθελαν, γιατί ἤξεραν πῶς θὰ γίνῃ
ὁ ἀετός· μόνον ὁ καλογιάννος ἐπέμενε. Παραδέχτη-
καν λοιπόν τὰ πουλιὰ, πετάει ὁ ἀετός και ἄμα ἐπέ-
ρασε ὅλα τὰ πουλιὰ στὸ ὕψος και ἔφτασε ὡς ἐκεῖ,
ποῦ δὲν μπορούσε νὰ πετάξῃ πλέον ψηλότερα, ἐφώ-
ναξε. «Ποῖος μπορεῖ νὰ πετάξῃ ψηλότερα ἀπὸ
μένα ;» Ὁ καλογιάννος ποῦ εἶχε κρυφτῆ στὴ ράχη
τοῦ ἀετοῦ, ἀνατινάχτη ὀλίγο κ' ἐφώναξε· «Ἐγὼ».
Και ἔτσι ἔγινε βασιλεὺς.

(Ἀπὸ τὴς «Παραδ.» τοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτη).

Ἡ Λαμπίδουσσα.

Εἰς τὴ Λάστο, τὸ βουνὸ ποῦ εἶναι στὴν Κάρπαθο,
βγαίνει ἕνα βοτάνι ποῦ τὸ λέγουν λαμπίδουσσα. Αὐ-
τὸ ὅταν τὸ φάγῃ κανένας ζῷ χρυσαένονται τὰ δόντια
του. Τὴ λαμπίδουσσα τὴν ξέρουν οἱ Φράγκοι· και
ἀπὸ αὐτὴ κάνουν χρυσάφι.

(Ἀπὸ τὴς «Παραδ.» τοῦ κ. Ν. Γ. Π.)

ρικατοῦρες ἑλλήνων, ρωμαίων και γάλλων ποιητῶν,
ἀπὸ θεῶς, μούσες και χάριτες. Ἀτελείωτα ἔπη ἐστι-
χογραφήθηκαν και δράματα γράφθηκαν με ὅλους τοὺς
κανόνες τῆς τρυπλῆς ἐνότητος, τὰ διάφορα εἶδη ὕφους
καθιερώθηκαν, τὸ ἀψηλὸν γιὰ τὸ ἔπος και τὴν
ὠδή, τὸ «μῖσο» γιὰ τὸ δράμα και ἔλεγχο, τὸ «τα-
πεινὸ» γιὰ τὴν κωμωδία και τὸ τραγοῦδι. Τότε
ἐξορίσθη κ' ἀφορίσθη ἡ πεζογραφία, ὥστε στὴ
Ρουσία νὰ μὴν τολμᾶ οὔτε ἕνας Πούσκιν νὰ τὴ
μεταχειρισθῆ και στὶς νεοελληνικὲς χώρες μόλις στὰ
τελευταία πενήντα χρόνια τοῦ 19ου αἰῶνα τῶπρη
πάλι ἀπάνω τῆς. Ἐνοεῖται ὅλη αὐτὴ ἡ «Ποίηση»
εἶταν παιχιδὶ ἀρχοντικό, μονάχα ἀδιασκεδάση τοῦ
πνεύματος, και ὄχι ἀνάγκη τῆς καρδίας και τῆς
φαντασίας. Μαζὶ τῆς ὅμως ἔσβυσε και τὸ «ancien
régime» στὴ φιλολογία.

Οἱ συμφωνίαι τῆς πρώτης φάσης τοῦ ζευλιγμά-
τος τῶν φιλολογίων τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης εἶναι
κατὰ συνέπεια τῆς πολιτισμοιστορικῆς φύσης, τὸ
περιεχόμενό τοὺς τὸ ἀνακτόμα βυζαντινῆς οὐσίας
με γαλλικὴ μορφή, λοιπόν τεχνικά στολιδοφορημένος
ἀταβισμός. Ἡ γνήσια αὐτόχθονη ἐθνικότητα ἐκοι-
μῶνταν εἰρηνικά κάτω ἀπὸ τὸ ξένο, τὸ κολλημένο
δέρμα, ποῦ τουλάχιστο εἶχε αὐτὸ τὸ καλὸ ὅτι τὸ
φύλαγε και τὸ διατηροῦσε ὅσο νὰποξερᾶθῃ κάτω

ἀπὸ τὴς θερμῆς ἀχτίνης τοῦ ἡλιοῦ τοῦ πολιτισμοῦ
τῆς Δύσης τὸ βυζαντινὸ δέρμα και νὰ φανοῦν τὰ παρ-
δαλὰ ἀστραφτερὰ λείπια. Κ' ἐκεῖνες οἱ θερμῆς ἀχτί-
νες τοῦ ἡλιοῦ εἶταν ὁ δυτικευρωπαϊκὸς ρομαντισμός,
εἰδικὰ ὁ βυρωνικός, και αὐτὰ τὰ λείπια ἢ σλαβικὴ
ψυχὴ, ὅπως πλήθια και βαθυὰ φανερώνεται στὴν αὐ-
τοφύτρωτη λαϊκὴ ποίηση και σ' ἐξευγενισμένη μορφή
στὶς μεγάλες ποιητικὲς προσωπικότητες τῆς ἀνατο-
λῆς ποῦ ὡς τὴν ὥρα βίβαια ἢ ρούσικη ποίηση πα-
ρουσίασε. Τόσο μακριὰ ὅμως ἢ παρατήρησή μας δὲν
μπορεῖ νὰ πάῃ γιὰτ' ἰδῶ, τὰ σημεῖα τῆς σύγκρισης
παύουν, ἢ ρούσικη φιλολογία ἔπλώνεται πλατεῖα
πέρα ἀπὸ τὴς γειτονισσῆς τῆς. Μολοτούτο και ἐκεῖ,
ὡς τὰ 1860 δηλαδή εἶναι ἕνα ἀρκετὸ διάστημα
ἀκόμα. Ἐμεῖς εἴμαστε στὰ 1820 και ἡ ἐξέλιξη τῶν
ἀκόλουθων 30 χρόνων προσφέρει ἀκόμα πολυάριθμους
παραλληλισμοὺς ἀναμεταξὺ στὶς φιλολογίαις τῆς ἀνα-
τολικῆς Εὐρώπης.

Κατὰ πρῶτο θὰ φανῆ αὐτὸ παράξενο· γιατί θὰ
νόμιζε κανεὶς πῶς με τὸ πέταγμα τοῦ βυζαντινοῦ
δέρματος και με τὴν ἀκολουθοῦσα αὐτὸ ἐξεθνικευσή
τῆς ποιητικῆς παραγωγῆς ἔπρεπε νὰ βγοῦν στὸ φῶς
τώρα και οἱ ἐθνικὲς ἀτομικὲς ιδιότητες στὴ φιλο-
λογία. Σ' αὐτὸ δὲν ἐστάσεις ἔχει νὰ κάμῃ κανεὶς·
πρῶτα οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης δὲν ἔχουν

τόσες ἐθνικὲς και πνευματικὲς διαφορῆς μεταξὺ τοὺς
ὅπως οἱ γερμανικὲς και ρωμανικὲς, ἡ ἐθνικότητά
τοὺς π.χ. παρουσιάζει μιὰ καταπληκτικὴ ἐνότητα,
ἢ λαϊκὴ τοὺς ποίηση δείχνει ἕνα πλῆθος ὁμοια χαρα-
χτηριστικὰ στὸ σύνολο και στὰ καθέαστα· ἄς πα-
ρατηρήσει κανένας π.χ. πόσο μεγάλο εἶναι τὸ συνάλ-
λασμα σὲ μεγάλες προσωπικότητες διάφορων ἐθνῶν
στὶς ἀνατολικὲς φιλολογίαις, κατὰδὴλη συνέπεια τοῦ
μεγάλου ἀνακατώματος στὴν ἀνατολή· στὴ ρούσικη
φιλολογία ἀπαντᾶται κανεὶς ὄχι μόνο πολλοὺς ποιη-
τάδες ἀπὸ ἄλλες σλαβικὲς φυλὲς ἀλλὰ και ἀπὸ γερ-
νικὴ, ρουμανικὴ και ἑλληνικὴ καταγωγή. Κ' ἡ ρου-
μανικὴ παρουσιάζει πάλι πολλὰ ὀνόματα ποῦ φανε-
ρώνουν νοτιοσλαβικὸ και ἑλληνικὸ γένος. Ἐξᾶλλου
στὴ νεοελληνικὴ φιλολογία βρίσκει κανεὶς πῶς μερικοὶ
ἀπὸ τοὺς καλλίτεροις ἀντιπροσώπους τῆς—τὴ ἔθνο-
λογικὴ σημασία δὲν ἔχει αὐτό!—δὲν εἶναι ἑλληνικῆς
ἀλλὰ νοτιορουμενικῆς, ἄλβανικῆς—μ' ἕνα λόγο βλέπει
κανεὶς πῶς παντοῦ συναλλάσσονται τὰ νήματα. Καί
δεύτερα ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἰδιαίτερης καλλιτεχνι-
κῆς παράδοσης εἶταν ἐκτεθειμένοι στὴν κοινὴ ἐπι-
δραση ὀρισμένων εὐρωπαϊκῶν πρότυπων. Τέλος πα-
ρουσιάζονται με ὅλη τὴν διαφορὰ τῶν ποιητικῶν ἀτο-
μικότητων κάποια σημεῖα πνευματικῆς συμφωνίας